

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo

Delovna obveznost učiteljev Osnovne šole

Rada Robiča Limbuš

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo

Delovna obveznost učiteljev Osnovne šole

Rada Robiča Limbuš

Številka: 322-8/2014/38

Ljubljana, 20. januarja 2016

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo prečno revizijo o delovni obveznosti učiteljev v treh javnih zavodih, ki izvajajo vzgojno-izobraževalno delo na področju osnovnošolskega izobraževanja, v Osnovni šoli Preserje pri Radomljah in Osnovni šoli Rada Robiča Limbuš (v nadaljevanju: šola), in na področju vzgoje in izobraževanja otrok, mladostnikov in mlajših polnoletnih oseb s posebnimi potrebami, v Osnovni šoli Minke Namestnik-Sonje Slovenska Bistrica, ter na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja šole v delu, ki se nanaša na delovno obveznost učiteljev v letu 2013.

Računsko sodišče je šoli izreklo *mnenje s pridržkom*, ker je ugotovilo, da je ravnala v nasprotju z Zakonom o evidencah na področju dela in socialne varnosti, ker ni vodila evidence o izrabi delovnega časa učiteljev, v kateri bi evidentirala dnevno opravljeno število ur dela za posameznega učitelja. Šola je ravnala tudi v nasprotju z določili notranjega akta, ker ni vodila mesečne evidence števila opravljenih ur ter primanjkljaja in presežka ur. Glede na to, da so učitelji opravljali delovno obveznost tudi doma in v pogojih neenakomerno razporejenega delovnega časa, je ravnala v nasprotju z Zakonom o delovnih razmerjih, ker opravljanja dela na domu in v pogojih neenakomerno razporejenega delovnega časa ni uredila s pogodbo o zaposlitvi. Ravnala je tudi v nasprotju s Kolektivno pogodbo za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji, ker v Pravilniku o sistemizaciji delovnih mest Osnovne šole Rada Robiča Limbuš ni določila, na katerih delovnih mestih je dopustno uvesti delo na domu. Šola je učiteljem neupravičeno priznala ure za udeležbo v šoli v naravi in na sejah sveta šole ter na izobraževanjih in šolskih konferencah, ki se jih niso udeležili. Te ure so učitelji lahko koristili kot proste ure v času šolskih počitnic in po naši oceni v povprečju predstavljajo 5,6 dne na učitelja. Poleg tega se v reviziji nismo mogli z gotovostjo prepričati in zato ne moremo potrditi, da so učitelji iz vzorca opravili letno delovno obveznost za polni delovni čas, saj šola ni vodila evidenc, iz katerih bi bilo mogoče ugotoviti in preveriti dnevno izrabo delovnega časa učiteljev.

Računsko sodišče je od šole zahtevalo *predložitev odzivnega poročila*, v katerem mora izkazati popravljalne ukrepe za odpravo ugotovljenih nepravilnosti.

KAZALO

1. UVOD	7
1.1 OSNOVNI PODATKI O ŠOLI	7
1.2 OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	8
2. UGOTOVITVE	10
2.1 DELOVNA OBVEZNOST.....	10
2.1.1 Določitev in evidentiranje delovne obveznosti, delovnega časa in kraja opravljanja dela	13
2.1.1.1 Določitev tedenske delovne obveznosti za polni delovni čas	15
2.1.1.2 Določitev dela za doseg presežka ur	16
2.1.2 Obračunana delovna obveznost.....	18
2.1.3 Opravljena delovna obveznost.....	18
2.1.3.1 Opravljena delovna obveznost za polni delovni čas.....	19
2.1.3.2 Opravljeno delo za koriščenje ur.....	19
2.1.3.3 Ocena obsega opravljene delovne obveznosti.....	22
2.1.4 Letni dopust in koriščenje ur za doprinos letnega dopusta	22
2.1.4.1 Določitev letnega dopusta.....	22
2.1.4.2 Izraba letnega dopusta in koriščenje ur za doprinos letnega dopusta	22
3. MNENJE	24
4. ZAHTEVA ZA ODZIVNO POROČILO	25

1. UVOD

Revizijo pravilnosti poslovanja Osnovne šole Rada Robiča Limbuš v letu 2013 v delu, ki se nanaša na delovno obveznost učiteljev, smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ (v nadaljevanju: ZRacS-1) in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije². Sklep o izvedbi revizije³ je bil izdan 16. 10. 2014.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti poslovanja na podlagi revizije. Revizijo smo izvedli v skladu z mednarodnimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti poslovanja. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj za nastanek nepravilnosti. Pri ocenjevanju teh tveganj smo proučili notranje kontroliranje, povezano z zagotavljanjem pravilnosti poslovanja, da bi določili okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazili mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja šole. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja.

Cilj revizije je izrek mnenja o pravilnosti poslovanja šole v delu, ki se nanaša na delovno obveznost učiteljev v letu 2013.

Za doseg tega cilja smo preverili skladnost poslovanja s predpisi in drugimi akti šole glede določanja, obračunavanja in evidentiranja delovne obveznosti učiteljev.

1.1 Osnovni podatki o šoli

Mestna občina Maribor (v nadaljevanju: ustanoviteljica) je z Odlokom o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Rada Robiča Limbuš⁵ (v nadaljevanju: odlok o ustanovitvi) na področju osnovnega šolstva ustanovila javni vzgojno-izobraževalni zavod Osnovna šola Rada Robiča Limbuš. Ustanoviteljske pravice uresničuje Občinski svet Mestne občine Maribor.

Šola na podlagi 9. člena odloka o ustanovitvi opravlja javno službo na področju osnovnošolskega izobraževanja. Druge dejavnosti, ki jih šola opravlja zaradi celovitega izvajanja javne službe, so pomožne dejavnosti za izobraževanje, dejavnost knjižnic, organiziranje razstav, sejmov, srečanj, druge nerazvrščeno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje, trgovina na drobno na stojnicah in tržnicah z drugim blagom, medkrajevni in drug cestni potniški promet, cestni tovorni promet, druga oskrba z jedmi, upravljanje nepremičnin za plačilo ali po pogodbi. Dejavnosti, ki presegajo obvezni program javne

¹ Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Št. 322-8/2014/6.

⁴ Uradni list RS, št. 43/13.

⁵ Medobčinski uradni vestnik, št. 22/08, 30/09.

osnovne šole in praviloma zahtevajo dodatna plačila staršev ali dodatna sredstva ustanoviteljice, lahko šola izvaja samo na podlagi sklepa sveta šole po predhodnem mnenju sveta staršev oziroma po predhodnem soglasju ustanoviteljice, če ta nastopa kot financer, ter na način, ki omogoča enako možnost vključevanja vsem zainteresiranim učencem. Šola lahko spremeni ali razširi dejavnost le s soglasjem ustanoviteljice.

Po 11. členu odloka o ustanovitvi so organi šole svet šole, ravnatelj, strokovni organi in svet staršev.

Svet šole je organ upravljanja, ki ga sestavlja enajst članov, in sicer trije predstavniki ustanoviteljice, pet predstavnikov delavcev šole in trije predstavniki staršev (12. člen odloka o ustanovitvi). Pristojnosti sveta šole so določene v 13. členu odloka o ustanovitvi. Svet šole odloča o zadevah, ki jih določajo zakoni, odlok o ustanovitvi in drugi predpisi, ter o zadevah, za katere ni pooblaščen drug organ. Poleg tega sprejema pravila in druge splošne akte šole.

Ravnatelj je poslovodni organ in pedagoški vodja šole. Po 24. členu odloka o ustanovitvi organizira in vodi delo ter poslovanje šole, predstavlja in zastopa šolo ter je odgovoren za zakonitost dela šole. Ravnatelj vodi tudi strokovno delo šole in je odgovoren za strokovnost dela šole. V šoli se v skladu z normativi sistemizira delovno mesto pomočnika ravnatelja, ki pomaga ravnatelju pri opravljanju poslovodnih in pedagoških nalog (28. člen odloka o ustanovitvi).

Strokovni organi šole so učiteljski zbor, programski učiteljski zbor, oddelčni učiteljski zbor, razrednik in strokovni aktiv. Sestavo, pristojnosti in naloge strokovnih organov šole določa zakon, ki ureja področje organizacije in financiranja vzgoje in izobraževanja (29. člen odloka o ustanovitvi).

Za organizirano uresničevanje interesa staršev se v šoli oblikuje svet staršev. V svetu staršev ima vsak oddelek po enega predstavnika, ki ga starši izvolijo na roditeljskem sestanku (30. člen odloka o ustanovitvi).

Ustanoviteljica v skladu z 31. členom odloka o ustanovitvi šoli za delo zagotavlja sredstva oziroma premoženje, s katerim šola upravlja. Šola skladno z zakonom pridobiva sredstva za delo iz sredstev državnega proračuna in proračuna ustanoviteljice ter iz drugih javnih sredstev, plačil in prispevkov staršev, iz donacij, prispevkov sponzorjev in drugih virov. Delitev presežka prihodkov nad odhodki ureja zakon. V primeru primanjkljaja sredstev za opravljanje dejavnosti šole se način kritja tega primanjkljaja določi v soglasju z ustanoviteljico in pristojnim ministrstvom (33. člen odloka o ustanovitvi).

Na dan 1. 1. 2013 je bilo v šoli zaposleno 55 javnih uslužbencev, od tega 35 učiteljev, na dan 31. 12. 2013 pa 56 javnih uslužbencev, od tega 36 učiteljev.

Odgovorna oseba šole v obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije je bil ravnatelj Rado Wutej.

1.2 Obrazložitev revizije

Računsko sodišče je izvedlo prečno revizijo delovne obveznosti učiteljev v treh javnih zavodih, ki izvajajo vzgojno-izobraževalno delo na področju osnovnošolskega izobraževanja, v Osnovni šoli Preserje pri Radomljah in Osnovni šoli Rada Robiča Limbuš, ter na področju vzgoje in izobraževanja otrok, mladostnikov in mlajših polnoletnih oseb s posebnimi potrebami, v Osnovni šoli Minke Namestnik-Sonje Slovenska Bistrica. Računsko sodišče je izvedlo tudi revizijo smotrnosti na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljevanju: ministrstvo), katere cilj je bil izrek mnenja o učinkovitosti ureditve področja delovne obveznosti učiteljev v osnovnih šolah.

Revizijo smo izvedli, da bi ugotovili in razkrili pomembne nepravilnosti in pomanjkljivosti pri določanju, obračunavanju in evidentiranju delovne obveznosti učiteljev v šolah. Preverili smo, kako sta urejena delovni čas in delovna obveznost učiteljev v šolah in ali šole ravna v skladu s to ureditvijo.

Z revizijo smo preverili, ali je šola določila delovno obveznost učiteljev v skladu s predpisi, z notranjimi akti in drugimi usmeritvami, ki jih mora šola upoštevati. Pri preveritvi pravilnosti obračuna delovne obveznosti (učna obveznost, povečana učna obveznost, zmanjšana učna obveznost, dopolnjevanje učne obveznosti, letni dopust) smo preverili, ali je bila delovna obveznost obračunana v skladu s pogodbo o zaposlitvi. Preverili smo, ali so šole zagotovile evidenco o izrabi delovnega časa in ali je bila delovna obveznost dejansko in v celoti opravljena, o čemer smo se prepričali z vpogledom v evidence o opravljeni delovni obveznosti učiteljev in šolsko dokumentacijo (urnike, dnevnik in drugo). Predmet preveritev niso bile posamezne vrste izplačil plače oziroma drugi parametri, ki vplivajo na izračun plače (razen delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela). V primeru izvajanja priprave na pouk, popravljanja in ocenjevanja izdelkov oziroma drugega dela na domu smo preverili, ali je šola uredila delo na domu v skladu z zakonodajo na tem področju. Preverili smo, ali je šola za opravljeno delo, ki sodi v delovno obveznost učiteljev, z učitelji sklepala pogodbe civilnega prava. Preverili smo tudi, za katere opravljene naloge je šola učiteljem priznala ure, ki so jih koristili predvsem v času pouka prostih dni.

Pri presoji pravilnosti določitve in obračuna ter evidentiranja delovne obveznosti smo izhajali iz določil Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja⁶ (v nadaljevanju: ZOFVI), Zakona o osnovni šoli⁷ (v nadaljevanju: ZOsn), Zakona o delovnih razmerjih⁸ (v nadaljevanju: ZDR oziroma ZDR-1), Zakona o sistemu plač v javnem sektorju⁹ (v nadaljevanju: ZSPJS), Zakona za uravnoteženje javnih financ¹⁰, Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti¹¹ (v nadaljevanju: ZEPDSV), Kolektivne pogodbe za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji¹² (v nadaljevanju: KPVIZ), Kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji¹³, Pravilnika o normativih in standardih za izvajanje programa osnovne šole¹⁴ (v nadaljevanju: pravilnik o normativih in standardih za osnovne šole), Pravilnika o šolskem koledarju za osnovne šole¹⁵ (v nadaljevanju: pravilnik o šolskem koledarju), Pravilnika o dokumentaciji v osnovni šoli¹⁶ (v nadaljevanju: pravilnik o dokumentaciji) ter drugih podzakonskih predpisov, ki urejajo to področje.

Določanje, obračunavanje in evidentiranje delovne obveznosti smo preverili na izbranem vzorcu učiteljev za posamezne mesece v letu 2013.

⁶ Uradni list RS, št. 16/07-UPB5, 36/08, 58/09 (64/09-popr., 65/09-popr.), 20/11.

⁷ Uradni list RS, št. 81/06-UPB 3, 102/07, 107/10, 87/11, 63/13.

⁸ ZDR, Uradni list RS, št. 42/02, 103/07; ZDR-1, Uradni list RS, št. 21/13 (78/13-popr.).

⁹ Uradni list RS, št. 108/09-UPB 13, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 46/13.

¹⁰ Uradni list RS, št. 40/12, 105/12.

¹¹ Uradni list RS, št. 40/06.

¹² Uradni list RS, št. 52/94, 49/95, 34/96 (45/96-popr.), 51/98, 28/99, 39/00, 56/01.

¹³ Uradni list RS, št. 18/91, 53/92, 34/93, 3/98.

¹⁴ Uradni list RS, št. 57/07, 65/08, 99/10.

¹⁵ Uradni list RS, št. 50/12 (56/12-popr.).

¹⁶ Uradni list RS, št. 61/12, 51/13.

2. UGOTOVITVE

2.1 Delovna obveznost

Delovna obveznost oziroma obseg vzgojno-izobraževalnega dela učitelja po 119. členu ZOFVI obsega pouk in druge oblike organiziranega dela z učenci, vajenci, dijaki oziroma študenti višjih šol (v nadaljevanju: učna obveznost), pripravo na pouk, popravljanje in ocenjevanje izdelkov in drugo delo, potrebno za uresničitev izobraževalnega programa. Priprava na pouk obsega sprotno vsebinsko in metodično pripravo ter pripravo didaktičnih pripomočkov. Drugo delo obsega sodelovanje s starši, sodelovanje v strokovnih organih šole, opravljanje nalog razrednika, organizirano strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje, zbiranje in obdelavo podatkov v zvezi z opravljanjem vzgojno-izobraževalnega in drugega dela, mentorstvo učencem, vajencem, dijakom in študentom višjih šol ter sodelovanje s šolami in visokošolskimi zavodi, ki izobražujejo strokovne delavce, mentorstvo pripravnikom, urejanje kabinetov, zbirk, šolskih delavnic, telovadnic, igrišč, nasadov in podobno, organiziranje kulturnih, športnih in drugih splošno koristnih in humanitarnih akcij, pri katerih sodelujejo učenci, vajenci oziroma dijaki, pripravo in vodstvo ekskurzij, izletov, tekmovanj, šole v naravi, letovanj, taborjenj, ki jih organizira šola, in opravljanje drugih nalog, določenih z letnim delovnim načrtom¹⁷ (v nadaljevanju: LDN).

V okviru tedenskega polnega delovnega časa, določenega z zakonom in s kolektivno pogodbo, je po 120. členu ZOFVI tedenska učna obveznost učitelja v osnovni šoli največ 22 ur, v oddelkih podaljšanega bivanja in v bolnišničnih oddelkih pa največ 25 ur. Ker ZOFVI, ZOsn oziroma drugi predpisi, ki urejajo osnovnošolsko izobraževanje, ne vsebujejo posebnih določb o trajanju tedenskega polnega delovnega časa in o kraju izvajanja dela, se po 107. členu ZOFVI delovna razmerja v šolah urejajo v skladu z zakonom in s kolektivno pogodbo. ZDR v 141. členu oziroma ZDR-1 v 142. členu opredeljujeta delovni čas kot efektivni delovni čas in čas odmora¹⁸ ter čas upravičenih odsotnosti z dela v skladu z zakonom in s kolektivno pogodbo oziroma splošnim aktom. Efektivni delovni čas je vsak čas, v katerem delavec dela, kar pomeni, da je na razpolago delodajalcu in izpolnjuje svoje delovne obveznosti iz pogodbe o zaposlitvi. 142. člen ZDR oziroma 143. člen ZDR-1 določata polni delovni čas, ki ne sme biti daljši od 40 ur na teden. Z zakonom oziroma s kolektivno pogodbo se lahko kot polni delovni čas določi delovni čas, ki je krajši od 40 ur na teden, vendar ne manj kot 36 ur na teden. 44. člen KPVIZ določa, da traja polni delovni čas 40 ur tedensko. V skladu s 154. členom ZDR oziroma ZDR-1 ima delavec med dnevnim delom pravico do odmora¹⁹, ki se všteva v delovni čas. Enako imajo tudi po 49. členu KPVIZ učitelji pravico do

¹⁷ Sprejme ga svet osnovne šole v skladu z zakonom in drugimi predpisi najkasneje do konca septembra v vsakem šolskem letu (drugi odstavek 31. člena ZOsn).

¹⁸ Opredeljen v 154. členu ZDR oziroma ZDR-1.

¹⁹ Odmor traja 30 minut. Delavec, ki dela krajši delovni čas (vendar najmanj 4 ure na dan), ima pravico do odmora med dnevnim delovnim časom v sorazmerju s časom, prebitim na delu. Dolžina odmora se v primeru neenakomerne razporeditve ali začasne prerazporeditve delovnega časa določi sorazmerno dolžini dnevnega delovnega časa.

dnevnega 30-minutnega odmora, ki se ne sme organizirati na začetku ali ob koncu delovnega časa. Izraba dnevnega odmora se za pedagoške delavce uredi z razporeditvijo delovnega časa v okviru zavoda. Glede na to, da je v skladu s 44. členom KPVIZ določen polni delovni čas 40 ur tedensko, učitelji v preostalem času, ki ni učna obveznost, opravljajo pripravo na pouk, popravljajo in ocenjujejo izdelke in opravljajo druge naloge, določene v 119. členu ZOFVI. Obsega trajanja priprav na pouk, popravljanja in ocenjevanja izdelkov ter drugega dela v okviru 40-urnega tedenskega polnega delovnega časa pa niti ZOFVI niti drugi predpisi na področju osnovnošolskega izobraževanja ne določajo natančneje.

Po četrti alineji prvega odstavka 29. člena ZDR oziroma 31. člena ZDR-1 je določilo o kraju opravljanja dela obvezna sestavina pogodbe o zaposlitvi (če ni naveden točen kraj, velja, da delavec opravlja delo na sedežu delodajalca). Opravljanje dela na domu je urejeno v 67. členu ZDR oziroma v 68. členu ZDR-1. Po prvem odstavku 37. člena KPVIZ, ki glede dela na domu dopolnjuje ZDR oziroma ZDR-1, se v aktu o sistemizaciji vzgojno-varstvenega zavoda določi, na katerih delovnih mestih je dopustno uvesti delo na domu.

Tedenska učna obveznost je po obsegu podrobneje opredeljena v pravilniku o normativih in standardih za osnovne šole, kjer je izražena v urah po 45, 50 in 60 minut. Pravilnik o normativih in standardih za osnovne šole v 2. členu določa, da je tedenska učna obveznost, izražena v urah po 45 minut, za učitelje 22 ur, za učitelje slovenščine 21 ur in 22 ur za učitelje, ki izvajajo dodatno strokovno pomoč (v nadaljevanju: DSP) za premagovanje primanjkljajev, ovir oziroma motenj učencev s posebnimi potrebami. Za učitelje v podaljšanem bivanju je tedenska učna obveznost, izražena v urah po 50 minut, 25 ur, za strokovne delavce v jutranjem varstvu za učence 1. razreda pa je tedenska obveznost vzgojno-izobraževalnega dela, izražena v urah po 60 minut, 35 ur. Ob upoštevanju te določbe in zakonsko predpisanega 30-minutnega odmora ostane v okviru tedenskega polnega delovnega časa učitelju in učitelju za DSP 21 ur²⁰, učitelju slovenščine 21,75 ure in učitelju v podaljšanem bivanju 16,67 ure za priprave na pouk, popravljanje in ocenjevanje izdelkov ter za drugo delo²¹.

Če v okviru tedenske učne obveznosti, določene z zakonom, ni mogoče organizirati pouka v skladu s predmetnikom, lahko ravnatelj po 124. členu ZOFVI učitelju določi dodatno tedensko učno obveznost za toliko ur, kot je določeno za posamezni predmet v oddelku, vendar ne več kot za 5 ur, oziroma določi zmanjšanje tedenske učne obveznosti, vendar ne več kot za 3 ure.

Zmanjšanje tedenske učne obveznosti je določeno tudi v 3. členu pravilnika o normativih in standardih za osnovne šole. Učitelj, ki je član predmetne komisije za pripravo in izbor nalog za nacionalno preverjanje znanja, ima lahko zmanjšano tedensko učno obveznost za polni delovni čas, in sicer učitelj, ki je član predmetne komisije za matematiko in slovenščino, za 3 ure, za tuji jezik za 2 uri in za predmete, ki so določeni za tretji predmet, iz katerega bodo učenci opravljali nacionalno preverjanje znanja v tekočem šolskem letu, za 1 uro. Učitelj, ki je razrednik v 1. in 9. razredu osnovne šole, ima za 1 uro zmanjšano tedensko učno obveznost za polni delovni čas, učitelj, ki je razrednik v vseh ostalih razredih osnovne šole in na vseh stopnjah posebnega programa, pa ima za pol ure zmanjšano tedensko učno obveznost.

²⁰ Izračun: 16,5 ure (22-urna tedenska učna obveznost učitelja/učitelja za DSP, preračunana v ure po 60 minut) + 2,5 ure (predpisan odmor za malico na teden) = 19 ur – 40 ur (predpisan tedenski polni delovni čas) = 21 ur.

²¹ V predpisih ni določeno, da bi se te ure upoštevale kako drugače kot v dejanskem obsegu.

Zmanjšanje tedenske učne obveznosti učiteljev je zaradi varstva starejših delavcev določeno tudi v KPVIZ, ki v prvem odstavku 62. člena določa, da se učitelju s 35 leti delovne dobe oziroma učiteljici s 30 leti delovne dobe, od tega z najmanj 25 leti oziroma 20 leti v vzgoji in izobraževanju, učna obveznost zmanjša za 2 uri.

Učna obveznost oziroma obveznost drugega strokovnega dela, ki jo ravnatelj²² in pomočnik ravnatelja opravljata v okviru delovne obveznosti, je podrobneje urejena v 6. členu in 7. členu pravilnika o normativih in standardih za osnovne šole. Med učno obveznost sodijo vse ure vzgojno-izobraževalnega dela, ki so element za sistemizacijo delovnih mest učiteljev iz 40. člena pravilnika o normativih in standardih za osnovne šole, razen ur jutranjega varstva. Med druga strokovna dela pa sodi svetovalno delo, delo knjižničarja, delo računalnikarja – organizatorja informacijskih dejavnosti in delo organizatorja šolske prehrane. Poleg predpisane učne obveznosti imata ravnatelj in pomočnik ravnatelja lahko tedensko še največ za 5 ur povečano učno obveznost, kamor sodita le pouk obveznih in izbirnih predmetov (slednje za pomočnika ravnatelja ni izrecno določeno). V skladu z drugim odstavkom 3. člena pravilnika o normativih in standardih za osnovne šole se ravnatelju šole in pomočniku ravnatelja šole, ki je član komisije za pripravo in izbor nalog za nacionalno preverjanje znanja, učna obveznost lahko zmanjša v skladu z določili iz prvega odstavka 3. člena tega pravilnika, vendar pomočniku ravnatelja ne pod 4 ure pouka.

Na podlagi 31. člena ZOsn šola z LDN določi vsebino, obseg in razporeditev vzgojno-izobraževalnega in drugega dela v skladu s predmetnikom in učnim načrtom ter obseg, vsebino in razporeditev interesnih in drugih dejavnosti, ki jih izvaja šola. Poleg tega določi tudi delo šolske svetovalne službe in drugih služb, delo šolske knjižnice, aktivnosti, s katerimi se šola vključuje v okolje, obseg dejavnosti, s katerimi šola zagotavlja zdrav razvoj učencev, oblike sodelovanja s starši, strokovno izpopolnjevanje učiteljev in drugih delavcev, sodelovanje z visokošolskimi zavodi, ki izobražujejo učitelje, z raziskovalnimi institucijami, vzgojnimi posvetovalnicami oziroma svetovalnimi centri, sodelovanje z zunanjimi sodelavci in druge naloge, potrebne za uresničitev programa osnovne šole. Razporeditev pouka, pouka prostih dni in trajanje ter razporeditev šolskih počitnic v šolskem letu na podlagi 36. člena ZOsn določi minister, pristojen za šolstvo, s šolskim koledarjem.

Na podlagi 147. člena ZDR oziroma 148. člena ZDR-1 lahko šola delovni čas zaradi narave in organizacije dela učiteljev, ki sta vezani na šolski koledar in LDN, neenakomerno razporedi ali ga začasno prerazporedi. Razporeditev in pogoji za začasno prerazporeditev delovnega časa se določijo s pogodbo o zaposlitvi v skladu z zakonom in s kolektivno pogodbo. V skladu z drugim odstavkom 147. člena ZDR oziroma 148. člena ZDR-1 mora delodajalec pred začetkom koledarskega oziroma poslovnega leta določiti letni razpored delovnega časa in o tem pisno obvestiti delavce na način, običajen pri delodajalcu, in sindikate pri delodajalcu. Delodajalec mora pisno obvestiti delavce o začasni prerazporeditvi delovnega časa najmanj en dan pred razporeditvijo delovnega časa na način, običajen pri delodajalcu. Tudi po prvem odstavku 17. člena KPVIZ mora ravnatelj med drugim obveščati delavce o letni razporeditvi in občasni prerazporeditvah delovnega časa. Pri neenakomerni razporeditvi ter začasni prerazporeditvi polnega delovnega časa delovni čas ne sme trajati več kot 56 ur na teden. Pri neenakomerni razporeditvi ter začasni prerazporeditvi delovnega časa se upošteva polni delovni čas kot povprečna delovna obveznost v obdobju, ki ne sme biti daljše od šestih mesecev (sedmi odstavek 147. člena ZDR oziroma 148. člena ZDR-1). V skladu z osmim odstavkom 147. člena ZDR oziroma 148. člena ZDR-1 se v primeru neenakomerne

²² Ravnatelj šole z manj kot 16 oddelki ima v okviru delovne obveznosti določeno učno obveznost oziroma obveznost drugega strokovnega dela (drugi odstavek 6. člena pravilnika o normativih in standardih za osnovne šole).

razporeditve ali prerazporeditve delovnega časa ne sme uvesti delo preko polnega delovnega časa, če je delo mogoče opraviti v polnem delovnem času z ustrezno organizacijo in delitvijo dela, razporeditvijo delovnega časa z uvajanjem novih izmen ali z zaposlitvijo novih delavcev.

Evidentiranje izrabe delovnega časa mora šola kot delodajalka voditi na podlagi določb ZEPDSV, saj tako ZOFVI, ZOsn kot ZDR oziroma ZDR-1 posebej ne urejajo evidentiranja delovnega časa oziroma dnevno opravljene delovne obveznosti učiteljev. 12. člen ZEPDSV določa evidence, ki jih morajo voditi delodajalci in med katere sodi tudi evidenca o izrabi delovnega časa. Podatke, ki jih mora šola dnevno vpisovati v evidenco o izrabi delovnega časa za posameznega delavca, podrobneje določa 18. člen ZEPDSV.

Pridobitev pravice do letnega dopusta, minimalno trajanje letnega dopusta ter izraba in način izrabe letnega dopusta so podrobneje določeni v 159. do 166. členu ZDR oziroma v 159. do 164. členu ZDR-1. Po prvem odstavku 125. člena ZOFVI ima učitelj v javni šoli pravico do najmanj 20 delovnih dni letnega dopusta. KPVIZ v 47. členu določa, da je dolžina letnega dopusta odvisna od delovne dobe, zahtevnosti delovnega mesta, delovnih pogojev, psihičnih obremenitev, socialnih in zdravstvenih razmer ter starosti, in podrobneje opredeljuje kriterije za določitev dolžine letnega dopusta. Zaradi posebnosti dela učiteljev v javni šoli lahko ti porabijo letni dopust v času, ki ga določi minister s šolskim koledarjem, vendar najkasneje do konca šolskega leta v naslednjem letu (drugi odstavek 125. člena ZOFVI). Učitelji v vzgojno-izobraževalnih zavodih morajo v skladu s 45. členom KPVIZ praviloma izrabiti večino letnega dopusta v času šolskih počitnic.

Kljub vsem navedenim pravnim podlagam v zakonodaji, ki velja za področje osnovnošolskega izobraževanja, ni jasno, katera dela, ki jih opravljajo učitelji, sodijo v redno delovno obveznost učiteljev in koliko časa trajajo posamezne vrste preostalega dela (priprave na pouk, popravljanje in ocenjevanje izdelkov in drugo delo), ki ga morajo učitelji poleg učne obveznosti opraviti v okviru 40-urnega tedenskega polnega delovnega časa. Niti ZOFVI niti drugi predpisi, ki veljajo za področje osnovnošolskega izobraževanja, ne določajo podlag za enotno določitev delovne obveznosti učiteljev ter primernejšo ureditev razporejanja in evidentiranja delovnega časa učiteljev. Zaradi tega sta natančnejša opredelitev oziroma določitev tedenske delovne obveznosti po vrstah in času nekega dela v okviru 40-urnega delovnega časa ter ureditev razporejanja in evidentiranja delovnega časa prepuščeni presoji in organizaciji dela ravnatelja. Ravnatelj kot poslovodni organ in pedagoški vodja šole na podlagi prve in tretje alineje prvega odstavka 49. člena ZOFVI organizira, načrtuje in vodi delo šole ter pripravlja predlog LDN, za izvedbo katerega je odgovoren.

Šola je s Pravilnikom o delovnem času²³ (v nadaljevanju: pravilnik) uredila delovni čas, presežek delovnih ur (v nadaljevanju: presežek ur), evidentiranje prisotnosti na delu in obračunavanje opravljenih ur, zato smo tudi na tej podlagi presojali pravilnost ravnanja šole.

2.1.1 Določitev in evidentiranje delovne obveznosti, delovnega časa in kraja opravljanja dela

Pravilnik določa oblike delovnega časa in časovno opredelitev delovnega časa. V 2. členu pravilnika je določen dovoljeni oziroma okvirni delovni čas (v nadaljevanju: okvirni delovni čas), v katerem morajo učitelji opraviti svojo delovno obveznost. Obvezni delovni čas je del okvirnega delovnega časa, v katerem

²³ Sprejet leta 2003.

morajo biti učitelji prisotni na delu (3. člen pravilnika). Normalni delovnik sestoji iz števila ur delovne obveznosti, ki naj bi jih učitelj opravil pri fiksno določenem razporedu ur v okviru 40-urnega delovnega tedna, in se uporablja kot osnova za evidentiranje in obračunavanje bolezenskih odsotnosti, službenih potovanj in dopustov in za ugotavljanje mesečne delovne obveznosti (4. člen pravilnika). Za učitelje traja okvirni delovni čas od 7:00 do 19:00 ure vse delovne dni v tednu (5. člen pravilnika). Obvezni delovni čas zajema pri učiteljih čas po ZOsn, po LDN, po predmetniku, po urniku ter po zadolžitvah ravnatelja ter pomočnika ravnatelja, in sicer med 7:00 in 22:00 uro za vse delovne dni v tednu (6. člen pravilnika). Število obveznih delovnih dni, ki jih mora učitelj opraviti kot svojo delovno obveznost v mesecu, izhaja iz 40-urnih delovnih tednov in se z njimi sklada (7. člen pravilnika). Učitelj opravlja mesečno delovno obveznost v okviru posameznega meseca, izjemoma lahko preseže mesečno delovno obveznost v primerih, ko je delo treba opraviti do določenega roka in je to bilo odobreno (8. člen pravilnika). Po urnikih za leto 2013 je šola začela z jutranjim varstvom ob 6:30 uri in končala s podaljšanim bivanjem ob 16:20 uri, pouk je trajal od 7:40 do 14:45 ure z vmesnimi odmori.

Evidentiranje izrabe delovnega časa mora šola voditi na podlagi določb ZEPDSV, ki v 12. členu določa, da delodajalec med drugim vodi tudi evidenco o izrabi delovnega časa. Na podlagi 18. člena ZEPDSV mora šola dnevno vpisovati v evidenco o izrabi delovnega časa za posameznega delavca podatke o številu ur, skupno število opravljenih delovnih ur s polnim delovnim časom in s krajšim delovnim časom od polnega z oznako vrste opravljenega delovnega časa, opravljene ure v času nadurnega dela, neopravljene ure, za katere se prejema nadomestilo plače iz sredstev delodajalca, z oznako vrste nadomestila in druge ure.

Šola je uredila evidentiranje prisotnosti učiteljev na delu v 16. členu pravilnika. Prisotnost učiteljev na delu se evidentira v dnevnikih dela²⁴ in evidenci pomočnika ravnatelja. Izhodi med delom, ki imajo značaj službene odsotnosti in opravičene druge odsotnosti, se registrirajo v tajništvu.

Šola je na podlagi prvega odstavka 16. člena pravilnika kot evidenco pomočnika ravnatelja za učitelje vodila mesečno evidenco, v kateri so se evidentirali dnevni obseg ur dela v okviru polnega delovnega časa in krajšega delovnega časa od polnega ter njihove službene in bolniške odsotnosti ter koriščenje dopusta in presežka ur. Šola je za posameznega učitelja evidentirala največ 8 ur dnevno. Po 8. členu pravilnika lahko presežek ur učitelj prek šolskega leta ustvari z delom v obsegu, ki presega mesečno delovno obveznost. Po 19. členu pravilnika morajo učitelji ob zaključku meseca pripraviti mesečno delovno poročilo o opravljenih urah, ki ga pregledata ravnatelj in pomočnik ravnatelja ter vpiseta mesečni seštevek v ustrezno rubriko. Mesečna delovna obveznost, število opravljenih ur dela, odsotnosti, presežek in primanjkljaj ur bi se morali v skladu s pravilnikom za učitelja mesečno vpisati v zbirnik. Presežek oziroma primanjkljaj ur iz preteklega meseca bi se učitelju moral vpisati na njegov evidenčni list za posamezni mesec. V 22. členu pravilnika je določeno, da se za obračun plače upoštevajo samo vpisi in podatki iz evidenčnih listov in knjige službene odsotnosti.

2.1.1.a Šola je v evidenci pomočnika ravnatelja evidentirala prisotnost in odsotnosti zaradi bolniških odsotnosti, letnega dopusta, koriščenja ur, izobraževanja oziroma službenih poti. Šola za učitelje ni vodila mesečne evidence primanjkljaja ali presežka ur za šolski leti 2012/2013 in 2013/2014 oziroma na

²⁴ Iz dokumentov o poteku izobraževalnega dela, ki jih določa pravilnik o dokumentaciji, je tudi razvidno opravljeno delo učiteljev. Opravljene ure učiteljev so zabeležene predvsem v dokumentaciji o delu strokovnih delavcev, dokumentaciji o delu oddelkov in dnevnikih dela (3. točka in 4. točka prvega odstavka 4. člena pravilnika o dokumentaciji in priloga tega pravilnika).

evidenčne liste učiteljev za posamezni mesec leta 2013 ni vpisovala števila opravljenih ur, presežka oziroma primanjkljaja ur iz preteklega meseca, kar ni v skladu z 19. členom pravilnika. Navedena evidenca ne izkazuje števila vseh opravljenih ur posameznega učitelja po dnevih, na njeni podlagi se nismo mogli z gotovostjo prepričati, da so učitelji v letu 2013 izpolnili letno delovno obveznost za 40-urni tedenski polni delovni čas, ki je predpisan v 142. členu ZDR oziroma 143. členu ZDR-1 in 44. členu KPVIZ. Šola je kršila 12. člen ZEPDSV, saj ni vodila evidence o izrabi delovnega časa, v kateri bi v skladu z 18. členom ZEPDSV evidentirala dnevno opravljeno število ur dela za posameznega učitelja.

V pogodbi o zaposlitvi učiteljev je kot kraj opravljanja dela naveden sedež šole, zaradi potreb pedagoškega procesa pa je učitelj lahko napoten na delo v drug kraj (na primer zaradi ekskurzije, šole v naravi).

V skladu s tretjim odstavkom 67. člena ZDR oziroma 68. člena ZDR-1 se s pogodbo o zaposlitvi delodajalec in delavec lahko dogovorita, da bo delavec na domu opravljal delo, ki sodi v dejavnost delodajalca ali ki je potrebno za opravljanje dejavnosti delodajalca, za celotno trajanje ali le del delovnega časa delavca. Za delo na domu se šteje delo, ki ga delavec opravlja na svojem domu ali v prostorih po svoji izbiri, ki so izven delovnih prostorov delodajalca (prvi odstavek 67. člena ZDR oziroma 68. člena ZDR-1). Za delo na domu se šteje tudi delo na daljavo, ki ga delavec opravlja z uporabo informacijske tehnologije (drugi odstavek 67. člena ZDR oziroma 68. člena ZDR-1).

2.1.1.b Glede na to, da so učitelji v letu 2013 opravljali delovno obveznost tudi doma, je šola ravnala v nasprotju s tretjim odstavkom 67. člena ZDR oziroma 68. člena ZDR-1, ker se s pogodbo o zaposlitvi z delavci ni dogovorila, da bodo na domu opravljali delo, ki sodi v dejavnost delodajalca. V skladu s prvim odstavkom 37. člena KPVIZ bi morala šola v aktu o sistemizaciji določiti, na katerih delovnih mestih je dopustno uvesti delo na domu. Po četrtem odstavku 67. člena ZDR oziroma 68. člena ZDR-1 pa bi o nameravanem organiziranju dela na domu pred začetkom dela morala obvestiti inšpekcijo za delo.

Na podlagi 147. člena ZDR oziroma 148. člena ZDR-1 lahko šola delovni čas zaradi narave in organizacije dela učiteljev, ki sta vezani na šolski koledar in LDN, neenakomerno razporedi ali ga začasno prerazporedi.

2.1.1.c Po prvem odstavku 147. člena ZDR oziroma 148. člena ZDR-1 bi morala šola razporeditev in pogoje za začasno prerazporeditev delovnega časa določiti s pogodbo o zaposlitvi v skladu z zakonom in s kolektivno pogodbo. Pogodbe o zaposlitvi, sklenjene z učitelji (veljavne v letu 2013), niso vsebovale določila o razporeditvi delovnega časa, ki je obvezna sestavina pogodbe o zaposlitvi po sedmi alineji prvega odstavka 29. člena ZDR oziroma 31. člena ZDR-1, čeprav so učitelji v času pouka dejansko opravljali delovno obveznost v neenakomerno razporejenem delovnem času.

2.1.1.1 Določitev tedenske delovne obveznosti za polni delovni čas

V delovno obveznost učiteljev po 119. členu ZOFVI sodijo učna obveznost, priprave na pouk, popraviljanje in ocenjevanje izdelkov in drugo delo, potrebno za uresničitev izobraževalnega programa. V okviru 40-urnega tedenskega polnega delovnega časa, določenega z ZDR oziroma ZDR-1 in KPVIZ, je po 120. členu ZOFVI tedenska učna obveznost za učitelja največ 22 ur, v oddelkih podaljšanega bivanja in v bolnišničnih oddelkih pa največ 25 ur. Tedenska učna obveznost je podrobneje opredeljena po obsegu v pravilniku o normativih in standardih za osnovne šole, kjer je izražena v urah po 45, 50 in 60 minut, medtem ko ZOFVI in tudi drugi predpisi, ki urejajo osnovnošolsko izobraževanje, ne urejajo oziroma ne

določajo obsega trajanja priprav na pouk, popravljanja in ocenjevanja izdelkov ter posameznih vrst drugega dela v okviru tedenskega polnega delovnega časa. Zato je natančnejša opredelitev oziroma določitev tedenske delovne obveznosti po vrstah in času določenega dela v okviru 40-urnega delovnega časa prepuščena presoji in organizaciji dela ravnatelja.

Šola je v LDN za šolski leti 2012/2013 in 2013/2014 določila obseg tedenske učne obveznosti za posameznega učitelja, iz katerega je razvidno, kateri učitelji so imeli povečano tedensko učno obveznost, ki jo v skladu s 124. členom ZOFVI ravnatelj lahko določi učitelju, če v okviru tedenske učne obveznosti, določene z zakonom, ni mogoče organizirati pouka v skladu s predmetnikom. Tri učiteljice pa so imele v obeh šolskih letih zmanjšano učno obveznost po 124. členu ZOFVI.

2.1.1.2 Določitev dela za dosego presežka ur

Šola vrste del, ki jih morajo učitelji opraviti, da dosežejo presežek ur, ni določila v notranjem aktu. Po 8. členu pravilnika lahko učitelj izjemoma preseže mesečno delovno obveznost, ko je delo treba opraviti do določenega roka in je to bilo odobreno. 19. člen pravilnika določa, da mora šola presežek in primanjkljaj ur za posameznega učitelja mesečno vpisati v zbirnik. Vrste del, ki jih lahko učitelji opravijo kot presežek ur, so bile navedene v tabeli, ki jo je izdelal ravnatelj na začetku šolskega leta (v nadaljevanju: tabela za koriščenje ur) in jo je predstavil učiteljem oziroma izobesil na običajnem mestu (v zbornici). Iz tabele za koriščenje ur je bilo razvidno, koliko ur bi moral opraviti posamezni učitelj, da bi dosegel letni sklad delovnega časa, saj so učitelji poleg letnega dopusta med jesenskimi, novoletnimi, zimskimi, prvomajskimi in poletnimi počitnicami (večino dopusta morajo izrabiti med poletnimi počitnicami) koristili presežek ur (povezava s točko 2.1.4.2 tega poročila). Pri tem izračunu je šola v tabeli za koriščenje ur upoštevala letni dopust in pouka proste dneve po šolskem koledarju²⁵ ter tri dni za šolske konference v juniju in avgustu in pet dni za individualno izobraževanje med počitnicami.

Obseg posameznih del v tabeli za koriščenje ur ni časovno opredeljen. Šola v tabeli za koriščenje ur upošteva dela, razdeljena v devet vsebinskih sklopov²⁶, v okviru katerih pa niso izrecno navedena vsa dela, ki so jih učitelji opravljali v šolskih letih 2012/2013 in 2013/2014 za koriščenje ur in so jih vpisovali v poročilo o opravljenih urah dela po mesecih ter jih predlagajo ravnatelju v odobritev (drugi odstavek 8. člena pravilnika) kot presežek ur za koriščenje. Na šoli to poročilo imenujejo realizacija ur, zajema pa delo, ki je bilo opravljeno od avgusta do konca junija po vrstah ur za koriščenje. V realizaciji ur so pod drugo navedena dela, ki so jih učitelji opravili in niso bila upoštevana pri drugih vrstah ur za koriščenje. V tabeli za koriščenje ur in realizaciji ur so navedena naslednja dela, ki sodijo med:

- druga dela, določena v prvi, drugi, četrti, peti, šesti, osmi, deveti in deseti alineji tretjega odstavka 119. člena ZOFVI in v LDN za šolski leti 2012/2013 in 2013/2014:
 - spremstva učencev na športna tekmovanja, tekmovanja v znanju, prireditve,
 - šola v naravi,
 - izleti, priprava in izvedba zaključnega izleta,
 - seminarji izven pouka (popoldan, sobote, počitnice),

²⁵ S šolskim koledarjem se urejajo tudi razporeditev pouka, pouka prostih dni in razporeditev ter trajanje šolskih počitnic za učence.

²⁶ Nadomeščanja učiteljev pri pouku, spremstva učencev, šola v naravi, izleti, seminarji izven pouka, sodelovanje v študijskih skupinah, timsko načrtovanje, inventura ter drugo, kar učitelji opravljajo poleg učne obveznosti (v nadaljevanju: vrste ur za koriščenje).

- sodelovanje v študijskih skupinah, sklicanih prek Zavoda Republike Slovenije za šolstvo (izven pouka),
- timsko načrtovanje, načrtovanje pouka in dodatnega dela (izven pouka, popoldan),
- priprava kulturnih prireditev, koncertov za krajane in starše,
- priprava razstav,
- priprava individualnih programov za učence (sestanki s starši v popoldanskem času),
- priprava predavanj za učiteljsko konferenco, srečanja s starši,
- priprava in izvedba dnevov dejavnosti (naravoslovni dnevi, kulturni dnevi, tehniški dnevi, športni dnevi),
- delavnice za starše in otroke,
- praksa pripravnikov, dijakov in študentov,
- ekskurzije (sobota),
- priprava učencev na šolska na tekmovanja, kjer ni dodatnega pouka,
- delo, opravljeno za kulturne in športne prireditve,
- urejanje šolskih prostorov in scen ob prireditvah;
- druga dela po enajsti alineji tretjega odstavka 119. člena ZOFVI, torej tista, ki so določena le z LDN:
 - popravljanje izdelkov nacionalnega preverjanja znanja in bralne značke²⁷,
 - analiza nacionalnega preverjanja znanja,
 - delo z učenci (pred in po pouku), ki potrebujejo individualno učno pomoč, vendar nimajo odločb o usmeritvi, kvota ur za dodatno pomoč otrokom s posebnimi potrebami (določena v predmetniku) pa je že razdeljena med druge učitelje,
 - neplačane interesne dejavnosti,
 - delo na projektih,
 - izvedba inventure oziroma sodelovanje pri inventuri,
 - delo z nadarjenimi učenci izven pouka;
- druga dela, ki niso zajeta v LDN:
 - bralni svet (otroci pripovedujejo o prebranih knjigah, izven pouka),
 - dodatni sestanki s starši in svetovalno službo ob problemih otrok,
 - dodatna dežurstva,
 - vodenje in priprava priložnostnih projektov,
 - članstvo in prisotnost na sestankih sveta zavoda.

Kot delo za koriščenje ur so učitelji opravljali tudi nadomeščanje odsotnih učiteljev.

Učitelj lahko izjemoma preseže mesečno delovno obveznost, ko je delo treba opraviti do določenega roka in je to bilo odobreno. Nastali presežek ur se praviloma koristi med šolskim letom, predvsem med počitnicami (8. člen pravilnika). Primanjkljaj delovnih ur je treba nadomestiti v tekočem šolskem letu (9. člen pravilnika). Ob zaključku meseca bi morali učitelji v skladu pravilnikom pripraviti mesečno delovno poročilo o opravljenih urah, ki bi ga morala pregledati ravnatelj in pomočnik ravnatelja ter vpisati mesečni seštevek v ustrezno rubriko. Mesečna delovna obveznost, število opravljenih ur dela, odsotnosti, presežek in primanjkljaj ur bi se morali za vsakega učitelja mesečno vpisati v zbirnik. Šola za učitelje ni vodila mesečne evidence primanjkljaja ali presežka ur oziroma na evidenčne liste učiteljev za posamezni

²⁷ Tisti del ur za bralno značko, ki ni plačan v okviru interesne dejavnosti (kamor tudi sodi bralna značka).

mesec leta 2013 ni vpisovala števila opravljenih ur, presežka oziroma primanjkljaja ur iz preteklega meseca (povezava s točko 2.1.1.a tega poročila).

2.1.2 Obračunana delovna obveznost

Preverili smo, ali je bila delovna obveznost obračunana v skladu s pogodbo o zaposlitvi. Šola učiteljem na podlagi pogodbe o zaposlitvi mesečno obračuna plačo za polni delovni čas²⁸, ki v skladu z ZDR oziroma ZDR-1 in KPVIZ znaša 40 ur tedensko.

Šola je podatke o učni obveznosti učiteljev vnašala v kadrovsko-plačni informacijski sistem²⁹ (v nadaljevanju: KPIS). Šola je podatke iz KPIS uporabljala tudi za obračun plač. Iz izpisov KPIS je razviden tudi obseg učne obveznosti učiteljev, ki so imeli z LDN določeno povečanje oziroma zmanjšanje učne obveznosti.

Če v okviru tedenske učne obveznosti, določene z zakonom, ni mogoče organizirati pouka v skladu s predmetnikom, lahko ravnatelj v skladu s 124. členom ZOFVI učitelju določi dodatno tedensko učno obveznost za toliko ur, kot je določeno za posamezni predmet v oddelku, vendar ne več kot za 5 ur (povečanje učne obveznosti), oziroma določi zmanjšanje tedenske učne obveznosti, vendar ne več kot za 3 ure (zmanjšanje učne obveznosti). V primeru določitve povečane tedenske učne obveznosti se učitelju obračuna delovna uspešnost iz naslova povečanega obsega dela, v primeru določitve zmanjšanje tedenske učne obveznosti pa se učitelju plača ustrezno zniža.

Pisno odločitev o povečanem obsegu dela in plačilu delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela sprejme predstojnik oziroma direktor uporabnika proračuna za posamezni mesec na podlagi pisnega dogovora med javnim uslužbencem in predstojnikom oziroma direktorjem ali javnim uslužbencem, pooblaščenim za organizacijo dela, ki ga lahko skleneta za daljše obdobje. Javnim uslužbencem v javnih vzgojno-izobraževalnih zavodih se lahko na podlagi drugega odstavka 22.e člena ZSPJS v okviru povečanega obsega dela določi obseg dodatne tedenske učne obveznosti le v obsegu in pod pogoji, določenimi z zakoni, ki urejajo organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja.

2.1.3 Opravljena delovna obveznost

Preverili smo, ali je bila delovna obveznost dejansko in v celoti opravljena ter kdaj in kje je bila opravljena, o čemer smo se prepričali z vpogledom v evidence o opravljeni delovni obveznosti učiteljev in šolsko dokumentacijo, ki jih morajo osnovne šole voditi na podlagi pravilnika o dokumentaciji (predvsem dnevnik), z vpogledom v urnike, s katerimi se v skladu s 5. členom pravilnika o šolskem koledarju določi tedenski raspored ur pouka po predmetniku, in v tedenski raspored drugega vzgojno-izobraževalnega dela ter v druge evidence in dokumentacijo, ki jih vodi in hrani šola.

²⁸ Lahko za krajši delovni čas.

²⁹ Ena od aplikacij na portalu ministrstva, pristojnega za šolstvo, ki je namenjena dostopu do spletnih aplikacij, s katerimi ministrstvo in vzgojno-izobraževalni zavodi izmenjujejo podatke. Ta aplikacija je namenjena zajemanju kadrovskih in plačnih podatkov zaposlenih v šolstvu.

2.1.3.1 Opravljena delovna obveznost za polni delovni čas

Šola ni opredelila, katera dela (po vrsti in obsegu dela) naj bi učitelji opravili v okviru redne delovne obveznosti za polni delovni čas.

2.1.3.1.a Šola ni opredelila, v kolikšnem obsegu se posamezne vrste del štejejo v redno delovno obveznost in tudi ni vodila popolne evidence o izrabi delovnega časa (povezava s točko 2.1.1.a tega poročila), zato se v reviziji nismo mogli z gotovostjo prepričati, da so učitelji v letu 2013 opravili letno delovno obveznost za 40-urni tedenski polni delovni čas, ki je predpisan v 142. členu ZDR oziroma 143. členu ZDR-1 in 44. členu KPVIZ.

2.1.3.2 Opravljeno delo za koriščenje ur

Učitelji po pravilniku presežek ur praviloma koristijo med šolskim letom, predvsem med počitnicami. Šola dela, ki so ga učitelji opravili kot presežek ur, ni evidentirala³⁰. Presežek ur po obsegu predstavlja dodatno delo učiteljev, ki so ga opravili poleg delovne obveznosti v okviru polnega delovnega časa oziroma krajšega delovnega časa³¹. Učitelji so šele pred začetkom poletnih počitnic pripravili poročilo o opravljenih urah dela po mesecih (realizacija ur) in jih predlagali ravnatelju za koriščenje. Ravnatelj je pregledal realizacijo ur in po lastni presoji odobril število ur za koriščenje tako, da je izpolnil tabelo za koriščenje ur. Šola je za šolsko leto 2012/2013 vsem učiteljem odobrila skupaj 5.271 ur oziroma 658,88 dne za koriščenje, za šolsko leto 2013/2014 pa 5.195 ur oziroma 649,38 dne. Učitelji so praviloma koristili ure v času šolskih počitnic.

2.1.3.2.a Po drugem odstavku 19. člena pravilnika bi morala šola evidentirati presežek in primanjkljaj ur ter ju mesečno vpisovati v zbirnik. Šola evidence opravljenega dela, ki se je upoštevalo kot presežek ur, ni vzpostavila, zato za leto 2013 ni bilo mogoče ugotoviti in preveriti, koliko ur dela, ki so se priznale kot presežek, je skupaj opravil posamezni učitelj.

2.1.3.2.1 Šola v naravi

Šola v naravi je bila v obdobju, na katero se nanaša revizija, na podlagi 20. člena ZOsn uvrščena v razširjen program osnovnošolskega izobraževanja. Šola v naravi je organizirana oblika vzgojno-izobraževalnega dela, ki poteka strnjeno tri ali več dni izven prostora šole. Za učence, ki se šole v naravi ne udeležijo, šola v tem času organizira primerljive dejavnosti. V skladu z določili 2. člena Pravilnika o financiranju šole v naravi³² šola v naravi pomeni organizirano obliko vzgojno-izobraževalnega dela, ki sodi v razširjen program osnovne šole in poteka strnjeno več dni v času pouka ter se izvaja izven prostora šole.

³⁰ Po 19. členu pravilnika bi morali učitelji ob zaključku meseca pripraviti mesečno delovno poročilo o opravljenih urah, ki bi ga morala pregledati ravnatelj in pomočnik ravnatelja ter vpisati mesečni seštevek v ustrezno rubriko. Mesečna delovna obveznost, število opravljenih ur dela, odsotnosti, presežek in primanjkljaj ur bi se morali za posameznega učitelja mesečno vpisati v zbirnik.

³¹ Le če je v pogodbi o zaposlitvi za krajši delovni čas izrecno določena obveznost učitelja, da bo delal preko dogovorjenega delovnega časa, je dolžan tako delati, razen v primerih iz 144. člena ZDR oziroma 145. člena ZDR-1 (šesti odstavek 64. člena ZDR oziroma 65. člena ZDR-1).

³² Uradni list RS, št. 61/04, 70/08, 61/09.

V skladu s 17. členom Pravilnika o financiranju šole v naravi strokovnemu delavcu šole, ki izvaja šolo v naravi, pripada:

- plača za delovni čas v obsegu, kot je določen v njegovi pogodbi o zaposlitvi, v skladu s predpisi, ki urejajo plače;
- plačilo v skladu s kolektivno pogodbo za največ 5 ur dežurstva in dela preko polnega delovnega časa na dan oziroma do 16 ur dežurstva in dela preko polnega delovnega časa na teden ter do 6 ur stalne pripravljenosti na dan;
- terenski dodatek v skladu s kolektivno pogodbo.

Ravnatelj in strokovni delavci, ki izvajajo šolo v naravi, morajo pred njeno izvedbo skleniti pisni dogovor o številu ur dežurstva in stalne pripravljenosti v okviru izvedbe posamezne šole v naravi (drugi odstavke 17. člena Pravilnika o financiranju šole v naravi).

Opravljenе ure v šoli v naravi so zajete samo v evidenci pomočnika ravnatelja (16. člen pravilnika), evidentiran je samo dnevni obseg ur rednega dela (8 ur). Po podatkih šole je bilo 12 učiteljem za izvajanje šole v naravi priznano skupaj 312 ur oziroma 39 dni za koriščenje. Šola je v letu 2013 organizirala in izvedla štiri šole v naravi, ki so potekale strnjeno od tri do šest dni. Z učitelji je pred izvedbo posamezne šole v naravi v skladu z drugim odstavkom 17. člena Pravilnika o financiranju šole v naravi sklenila dogovor o številu ur dežurstva in stalne pripravljenosti v okviru izvedbe posamezne šole v naravi. V teh dogovorih je bil določen obseg števila ur dežurstva in stalne pripravljenosti, ki jih je učiteljem poleg rednega dela v okviru polnega delovnega časa priznala šola³³. Šola je v skladu z dogovorom obračunala tudi plače učiteljev, ki so izvajali šolo v naravi. Vsakemu učitelju, ki je bil z učenci v šoli v naravi, je šola za dan dela poleg plačila po dogovoru priznala tudi 4 ure presežka.

2.1.3.2.1.a Šola je 12 učiteljem za vsak dan šole v naravi priznala 4 ure za koriščenje, ki so jih učitelji lahko koristili v času šolskih počitnic. Ob upoštevanju določb 155. člena ZDR oziroma ZDR-1, ki določata, da ima delavec v obdobju 24 ur pravico do počitka, ki traja nepretrgoma najmanj 12 oziroma 11 ur, ocenjujemo, da je šola 12 učiteljem za čas izvajanja šole v naravi neupravičeno priznala skupaj 312 ur za koriščenje (od katerih se 32 ur nanaša na učiteljici iz vzorca), ker ur počitka ni mogoče obravnavati kot ure za koriščenje, saj učitelji, ko koristijo ure, prejmejo plačo v času počitnic, ko ne delajo.

2.1.3.2.2 Izobraževanje

Po pravilniku o šolskem koledarju se učitelji izobražujejo in usposablajo v času jesenskih, novoletnih, zimskih, prvomajskih in poletnih počitnic v skladu z LDN (9. člen). Za vsakega učitelja šola z LDN načrtuje nadaljnje izobraževanje in usposabljanje med jesenskimi ali zimskimi počitnicami najmanj dva dni, med poletnimi počitnicami pa najmanj tri dni. Nadaljnje izobraževanje in usposabljanje učiteljev se lahko načrtuje namesto med jesenskimi ali zimskimi počitnicami tudi na proste sobote (10. člen pravilnika o šolskem koledarju).

Šola je za šolski leti 2012/2013 in 2013/2014 sprejela program izobraževanja učiteljev in ravnatelja (kot priložo LDN). Šola je vsem učiteljem v tabeli za koriščenje ur za šolsko leto 2012/2013 oziroma 2013/2014 priznala pet dni za individualno izobraževanje v času pouka prostih dni, s čimer je zmanjšala obseg ur, ki bi jih morali učitelji ustvariti za koriščenje ur.

³³ Šola je na primer učiteljici iz vzorca s tem dogovorom za šolo v naravi v obdobju od 5. 6. do 7. 6. priznala 9 ur dežurstva in 12 ur stalne pripravljenosti.

2.1.3.2.2.a Šola je najmanj devetim učiteljem v letu 2013 za koriščenje ur priznala oziroma upoštevala skupaj 45 dni za izobraževanje v času pouka prostih dni, iz programov izobraževanja učiteljev in ravnatelja in evidence prisotnosti pa izhaja, da se osem učiteljev v tem času ni izobraževalo, ena učiteljica pa se je udeležila izobraževanja v priznanem obsegu. Ugotavljamo, da je šola pri koriščenju ur zaradi izobraževanja v času pouka prostih dni najmanj osmim učiteljem neupravičeno upoštevala 320 ur presežka za delo, ki ni bilo opravljeno.

2.1.3.2.3 Šolske konference

Šola je v tabeli za koriščenje ur upoštevala tri dni za šolske konference. Šola je v letu 2013 na Golteh v juniju (27. 6.) izvedla zaključno konferenco in v avgustu (27. 8. in 28. 8.) dvodnevno konferenco za priprave na novo šolsko leto.

2.1.3.2.3.a Pet učiteljev se ni v celoti udeležilo dvodnevne konference v avgustu 2013. Iz evidence prisotnosti izhaja, da so učitelji (vseh pet) v tem času koristili ure, ena učiteljica pa je bila na izobraževanju in je bila zato en dan službeno odsotna (27. 8.). Šola je tako najmanj petim učiteljem v letu 2013 za koriščenje ur priznala oziroma upoštevala skupaj 15 dni oziroma 120 ur za udeležbo na konferencah v poletnih počitnicah, vendar smo iz podatkov iz evidence prisotnosti in programov izobraževanja učiteljev in ravnatelja ugotovili, da jim je vnaprej neupravičeno priznala ure za koriščenje v skupnem obsegu 48 ur za delo, ki ni bilo opravljeno.

2.1.3.2.4 Udeležba učiteljev na sejah sveta šole

Šola v tabeli za koriščenje ur upošteva tudi članstvo in prisotnost na sestankih sveta šole. Svet šole je eden od organov šole (11. člen odloka o ustanovitvi). Svet šole sestavlja enajst članov, in sicer trije predstavniki ustanoviteljice, pet predstavnikov delavcev šole in trije predstavniki staršev (12. člen odloka o ustanovitvi). Med drugo delo učiteljev po 119. členu ZOFVI sodi tudi sodelovanje v strokovnih organih šole, kar pa svet šole ni; strokovni organi šole so učiteljski zbor, programski učiteljski zbor, oddelčni učiteljski zbor, razrednik in strokovni aktivni (29. člen odloka o ustanovitvi).

Iz realizacije ur za šolsko leto 2012/2013 izhaja, da je učiteljica iz vzorca kot predstavnica delavcev šole za udeležbo na sejah sveta šole opravila 11,5 ure dela, za šolsko leto 2013/2014 pa 3 ure dela (7 ur v letu 2013). Iz tabel za koriščenje ur za posamezni šolski leti ni razvidno, koliko ur za koriščenje je šola priznala učiteljici za delo v svetu šole. Ravnatelj je sicer v tabeli za koriščenje ur odobril število ur za koriščenje v sklopu drugo delo³⁴ v manjšem obsegu, kot je navedla učiteljica v realizaciji ur.

2.1.3.2.4.a Šola v tabeli za koriščenje ur upošteva tudi članstvo in prisotnost na sestankih sveta šole. Udeležba učiteljev kot predstavnikov delavcev šole na sejah sveta šole ne sodi med delovno obveznost učiteljev po 119. členu ZOFVI, zato menimo, da je šola učiteljici v letu 2013 neupravičeno priznala ure za koriščenje zaradi sodelovanja na sejah sveta šole³⁵.

³⁴ V tem sklopu je bilo zajeto več del za koriščenje ur v skupnem številu.

³⁵ Podatka o številu priznanih ur za koriščenje za leto 2013 šola ni predložila.

2.1.3.3 Ocena obsega opravljene delovne obveznosti

Učitelji iz vzorca bi morali v letu 2013 opraviti skupaj 15.704 ure letne delovne obveznosti³⁶. Ugotovili smo, da 400 ur ali 50 dni (2,5 odstotka letne delovne obveznosti), kar je v povprečju 5,6 dne na učitelja iz vzorca, ni mogoče priznati kot opravljeno delovno obveznost (povezava s točkami 2.1.3.2.1.a, 2.1.3.2.2.a in 2.1.3.2.3.a tega poročila). Te ure se nanašajo na opravljeno delo za koriščenje ur v času šolskih počitnic. Učitelji iz vzorca so v letu 2013 koristili skupaj 1.583 ur, od katerih nismo mogli priznati 400 ur oziroma 25,3 odstotka ur za koriščenje.

Ker šola v letu 2013 ni vodila točnih in popolnih evidenc o opravljeni delovni obveznosti učiteljev in o izrabi delovnega časa, ki bi izkazovale dnevno opravljeno število ur po posameznih vrstah dela za posameznega učitelja, niti ni opredelila, katero delo sodi (po vrsti in obsegu dela) v redno delovno obveznost za polni delovni čas, se v reviziji nismo mogli z gotovostjo prepričati in zato ne moremo potrditi, da so učitelji v letu 2013 opravili letno delovno obveznost za polni delovni čas (povezava s točkami 2.1.1.a, 2.1.3.1.a in 2.1.3.2.a).

2.1.4 Letni dopust in koriščenje ur za doprinos letnega dopusta

2.1.4.1 Določitev letnega dopusta

ZDR oziroma ZDR-1 v 159. členu določata, da ima delavec pravico do letnega dopusta v posameznem koledarskem letu, ki ne more biti krajši kot štiri tedne, ne glede na to, ali dela polni delovni čas ali krajši delovni čas od polnega. 160. člen ZDR oziroma ZDR-1 določata, da se daljše trajanje letnega dopusta, kot je določeno v 159. členu ZDR oziroma ZDR-1, lahko določi s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi. Določa še, da se prazniki in dela prosti dnevi, odsotnost zaradi bolezni ali poškodbe ter drugi primeri opravičene odsotnosti z dela ne vštevajo v dneve letnega dopusta.

KPVIZ v 47. členu določa, da je dolžina letnega dopusta odvisna od delovne dobe, zahtevnosti delovnega mesta, delovnih pogojev, psihičnih obremenitev, socialnih in zdravstvenih razmer ter starosti, in podrobneje opredeljuje kriterije za določitev dolžine letnega dopusta. Po prvem odstavku 125. člena ZOFVI ima učitelj v javni šoli pravico do najmanj 20 delovnih dni letnega dopusta.

Šola je učiteljem za leto 2013 določila število dni letnega dopusta z obvestili o določitvi dolžine letnega dopusta za leto 2013.

2.1.4.2 Izraba letnega dopusta in koriščenje ur za doprinos letnega dopusta

Zaradi posebnosti pri organizaciji dela učiteljev lahko učitelji v skladu z drugim odstavkom 125. člena ZOFVI porabijo letni dopust v času, ki ga določi minister s šolskim koledarjem, vendar najkasneje do konca šolskega leta v naslednjem letu. Po 9. členu pravilnika o šolskem koledarju učitelji izrabijo letni dopust med jesenskimi, novoletnimi, zimskimi in prvomajskimi počitnicami, večino dopusta pa med poletnimi počitnicami. Tudi po 45. členu KPVIZ morajo učitelji v vzgojno-izobraževalnih zavodih praviloma izrabiti večino letnega dopusta v času šolskih počitnic. 48. člen KPVIZ določa, da ima delavec pravico dva dni letnega dopusta izrabiti na dneva, ki ju sam določi, pri čemer mora o tem obvestiti šolo tri delovne dni pred izrabo. Delavec teh dveh dni ne more koristiti v istem tednu. V skladu s petim odstavkom

³⁶ Pri izračunu smo upoštevali število ur letne delovne obveznosti (2.088 ur), od katere smo odšteli praznike (11 dni) in število dni letnega dopusta, ki so ga učitelji iz vzorca izkoristili v letu 2013.

160. člena ZDR oziroma ZDR-1 se kot dan letnega dopusta šteje vsak dan, ki je po razporeditvi delovnega časa pri delodajalcu za posameznega delavca določen kot delovni dan.

Na podlagi četrtega odstavka 125. člena ZOFVI ima delavec v šoli pravico do odsotnosti z dela z nadomestilom plače ali brez nadomestila plače ter druge pravice iz delovnega razmerja v primerih in pod pogoji, določenimi z zakonom in s kolektivno pogodbo. V skladu z ZDR, ZDR-1 in KPVIZ sodijo med plačano odsotnost poleg letnega dopusta še odsotnost z dela zaradi osebnih okoliščin³⁷, praznovanj³⁸, zdravstvenih razlogov³⁹ in opravljanja funkcije ali obveznosti po posebnih zakonih⁴⁰. Drugih plačanih odsotnosti z dela učiteljev zakonodaja ne določa.

Zakonodaja, ki velja za osnovno šolo, ne ureja, kaj naj bi učitelji delali v času šolskih počitnic, ko je več pouka prostih dni, kot imajo letnega dopusta, niti ne določa vrste in obsega dela, ki naj bi ga učitelji opravili, da pridobijo ure za doprinos dopusta, kot tudi ne določa načina in časa koriščenja teh ur, zato je dolžnost ravnatelja, da na podlagi 49. člena ZOFVI to uredi z ustrezno organizacijo vzgojno-izobraževalnega dela in z razporeditvijo delovnega časa.

Učitelji so v letu 2013 praviloma v poletnih počitnicah koristili celodnevne odsotnosti oziroma ure, ki so jih v šolskem letu ustvarili z delom, ki je presegalo mesečno delovno obveznost.

Glede na šolska koledarja za leti 2012/2013 in 2013/2014⁴¹ in tabelo za koriščenje ur, po kateri je bilo upoštevano osem dni za šolske konference in individualno izobraževanje, so imeli učitelji v letu 2013 skupaj 52 pouka prostih dni, ko so lahko koristili letni dopust oziroma ure za doprinos letnega dopusta. Učitelji iz vzorca so imeli v letu 2013 od 27 do 35 dni letnega dopusta, preostale dni (od 17 do 27 dni) pa so koristili ure za doprinos dopusta. Učitelji iz vzorca so koristili letni dopust v času šolskih počitnic, razen treh, ki so koristili po en dan letnega dopusta v času pouka. Na podlagi podatkov iz evidence šole o koriščenju letnega dopusta in ur ter številu prostih dni v letu 2013 ocenjujemo, da so učitelji iz vzorca koristili skupaj 1.583 ur⁴² v času pouka prostih dni (med počitnicami), kar predstavlja 42,3 odstotka vseh prostih dni učiteljev iz vzorca.

Za dneve, ko so koristili proste ure, so učitelji prejeli plačilo za redno delo. Šola ne vodi dnevne, popolne in točne evidence o opravljenih urah za doprinos dopusta, pri preveritvi opravljene delovne obveznosti pa je šola v nekaterih primernih učiteljem neupravičeno priznala ure doprinosov (povezava s točkami 2.1.3.2.1.a, 2.1.3.2.2.a, 2.1.3.2.3.a in 2.1.3.2.4.a tega poročila). Zaradi tega ne moremo z gotovostjo potrditi, da so učitelji iz vzorca v letu 2013 (upoštevani šolski leti 2012/2013 in 2013/2014) opravili letno delovno obveznost za polni delovni čas.

³⁷ 165. člen ZDR-1 določa največ sedem delovnih dni zaradi lastne poroke, smrti zakonca ali zunajzakonskega partnerja ali smrti otroka, posvojenca ali otroka zakonca ali zunajzakonskega partnerja, smrti staršev – oče, mati, zakonec ali zunajzakonski partner starša, posvojitelj ter hujše nesreče, ki zadane delavca.

³⁸ Pravica do odsotnosti z dela ob praznikih Republike Slovenije, ki so določeni kot dela prosti dnevi, in ob drugih, z zakonom določenih dela prostih dnevih (166. člen ZDR-1).

³⁹ Upravičena odsotnost z dela v primerih začasne nezmožnosti za delo zaradi bolezni ali poškodbe in v drugih primerih v skladu s predpisi o zdravstvenem zavarovanju (167. člen ZDR-1) ter zaradi darovanja krvi do dveh zaporednih prostih delovnih dni vsakokrat, ko dajo kri (četrty odstavek 51. člena KPDVI).

⁴⁰ Upravičena odsotnost zaradi opravljanja neprofesionalne funkcije, v katero je izvoljen na neposrednih državnih ali lokalnih volitvah, volitvah v Državni svet Republike Slovenije, in druge funkcije (168. člen ZDR-1).

⁴¹ Skupaj 60 dela prostih dni v letu 2013.

⁴² V teh urah ni 8 ur, ki jih je učiteljica koristila v času pouka.

3. MNENJE

Revidirali smo pravilnost poslovanja *Osnovne šole Rada Robiča Limbuš* v delu, ki se nanaša na delovno obveznost učiteljev v letu 2013.

Mnenje s pridržkom

Ugotovili smo, da Osnovna šola Rada Robiča Limbuš v letu 2013 ni poslovala v skladu s predpisi v naslednjih primerih:

- ravnala je v nasprotju z Zakonom o evidencah na področju dela in socialne varnosti, ker ni vodila evidence o dnevni izrabi delovnega časa učiteljev ter mesečne evidence števila opravljenih ur, primanjkljaja in presežka ur, ki je določena z notranjim aktom šole – točke 2.1.1.a, 2.1.3.1.a in 2.1.3.2.a;
- ni ravnala v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih glede opravljanja dela na domu in s Kolektivno pogodbo za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji, ker v aktu o sistemizaciji ni določila, na katerih delovnih mestih je dopustno uvesti delo na domu – točka 2.1.1.b;
- ravnala je v nasprotju z Zakonom o delovnih razmerjih, ker v pogodbah o zaposlitvi ni določila neenakomerne razporeditve delovnega časa učiteljev, ki so v času pouka opravljali delovno obveznost v takih pogojih – točka 2.1.1.c;
- 12 učiteljem je neupravičeno za vsak dan šole v naravi priznala 4 ure za koriščenje, za katere učitelji prejmejo plačo v času počitnic, ko ne delajo – točka 2.1.3.2.1.a;
- osmim učiteljem je neupravičeno priznala skupaj 320 ur za koriščenje zaradi izobraževanja in petim učiteljem skupaj 48 ur za udeležbo na šolskih konferencah, ki se jih niso udeležili – točki 2.1.3.2.2.a in 2.1.3.2.3.a;
- v tabeli za koriščenje ur je neupravičeno upoštevala tudi članstvo in prisotnost na sestankih sveta šole – točka 2.1.3.2.4.a.

Razen vpliva ugotovljenih nepravilnosti na pravilnost poslovanja v letu 2013 v delu, ki se nanaša na delovno obveznost učiteljev, ki jih navajamo v prejšnjem odstavku, menimo, da je Osnovna šola Rada Robiča Limbuš v vseh pomembnih pogledih poslovala v skladu s predpisi.

4. ZAHTEVA ZA ODZIVNO POROČILO

Osnovna šola Rada Robiča Limbuš mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila računskemu sodišču predložiti odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nepravilnosti v poslovanju, ki so bile ugotovljene z revizijo, in
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nepravilnosti.

Osnovna šola Rada Robiča Limbuš mora v odzivnem poročilu izkazati, da je:

- vzpostavila evidenco o dnevni izrabi delovnega časa učiteljev v skladu z Zakonom o evidencah na področju dela in socialne varnosti in vzpostavila druge evidence, določene s Pravilnikom o delovnem času, da bo lahko ugotavljala, ali je posamezni učitelj opravil redno delovno obveznost – točka 2.1.1.a;
- v primerih, ko obstaja interes šole in učitelja za opravljanje nalog, ki sodijo v delovno obveznost učitelja, tudi na domu, v sodelovanju z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport začela z aktivnostmi za oblikovanje primerne načina ureditve pravic, obveznosti in pogojev dela na domu v pogodbah o zaposlitvi v skladu z določbami Zakona o delovnih razmerjih ter določila delovna mesta, na katerih je mogoče opravljati delo na domu, v Pravilniku o sistemizaciji delovnih mest Osnovne šole Rada Robiča Limbuš – točka 2.1.1.b;
- s pogodbami o zaposlitvi z učitelji določila pogoje za opravljanje dela v neenakomerno razporejenem delovnem času v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih – točka 2.1.1.c.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih

sredstev krši obveznost dobrega poslovanja⁴³. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da Osnovna šola Rada Robiča Limbuš krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Osnovni šoli Rada Robiča Limbuš, priporočeno s povratnico;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu.

⁴³ 3. točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si